

Ajuhäirete kulud Euroopas

Lühikokkuvõte

Märksõnad: ajuhäire, kulu, haiguse kulu, majanduslik koormus, Euroopa, psüühikahäire, neuroloogia, neurokirurgia

Taust: Ajuhäired (psühhiaatrilised, neuroloogilised ja neurokirurgilised haigused kokku) on ühtedeks peamiseks haiguste ja puuete põhjusteks. Siiski on teadmisi ajuhäirete epidemioloogilisest ja majanduslikust mõjust Euroopas suhteliselt vähe uuritud. Maailma Terviseorganisatsiooni andmed viitavad siiski sellele, et ajuhäired põhjustavad Euroopas 35% kõigi haiguste koormusest.

Eesmärgid: Antud uurimuse eesmärgiks on hinnata avaldatud epidemioloogiliste ja majanduslike näitajate põhjal ajuhäirete majanduslikku kulu Euroopas.

Teisejärguline eesmärk oli kindlaks teha ajuhäirete kohta käivate nii epidemioloogiliste kui ka majanduslike näitajate vahe ja seega anda suund edasisteks uuringuteks.

Meetodid: Loodi mudel, et ühendada Euroopa (EL-i riigid, Island, Norra, Šveits) ajuhäirete epidemioloogilisi ja majanduslikke andmeid ja seega hinnata nende kogukulu. Täpsemalt hõlmas see järgmisi samme, kus me (i) transformeerisime ja konverteerisime saadaolevad majanduslikud andmed määratud ajaperioodiks ja valuutaks (€2004); (ii) kohandasime riigispetsiifilised majanduslikud andmed ostujõuga ja majanduse suhtelise suurusega; (iii) tekitasime andmed nende riikide jaoks, mille kohta ei olnud andmeid olemas; (iv) ühendamise epidemioloogilised ja majanduslikud andmed, et hinnata teatud haiguse kogukulu; (v) kõigi valitud haiguste kulud lisasime Euroopa kogukulusse. Mudelis kasutatud andmed saadi laiaulatuslikest Euroopa ajuhäirete epidemioloogilise ja majandusliku koormuse kirjanduse ülevaadetest, mis olid läbi viidud 12 Euroopa epidemioloogide ja terviseökonoomistide grupi poolt.

Kuluandmed arvatati kui kulu patsiendi kohta ning epidemioloogilised andmed olid eelkõige avaldatud kui 12 kuu valdavad hinnangud. Rahvuslik ja rahvusvaheline statistika mudeli jaoks otsiti OECD (Organization for Economic Co-operation and Development) ja Eurostati andmebaasist. Agregeritud aastased kuluhinnangud avaldati eurodes 2004. aasta kohta.

Tulemsed: Euroopa 466 miljonist elanikust hinnanguliselt 127 miljonit elab hetkel ajuhäirega. Ajuhäirete aastane kogukulu Euroopas 2004. aastal hinnati 386 miljardi euro peale. Otsene meditsiinikulu üksinda oli kokku 135 miljardit, hõlmates haiglaravil olevate patsientide kulu (78 miljardit eurot), ambulatoorsete haigete külastusi (45 miljardit eurot) ning ravimite kulu (13 miljardit eurot). Ajuhäirete tõttu kaotatud töötundide ja permanentse puude tõttu vähenenud produktiivsuse ning suremuse kaudne kulu oli 179 miljardit eurot, nendest on valdavad vaimsed häired. Otsesed mittereditsiinilised kulud (sotsiaalhoolekanne, mitteametlik hooldus ja muud otsesed kulud) andsid kokku 72 miljardit eurot.

Psüühikahäirete kulu kokku oli 240 miljardit eurot ja seega andsid 62% kogukulust (välja arvatud dementsus), järgnesid neuroloogilised haigused (välja arvatud dementsus) 84 miljardi euroga (22%). Neurokirurgilised haigused moodustasid väiksema osa ajuhäirete kogukulust Euroopas, olles 8 miljardit eurot. Ajuhäirete keskmine kulu inimese kohta oli Euroopas 829 eurot (võttes aluseks kogu Euroopa rahvastiku, 466 miljonit). Siiski kulu inimese kohta on erinev Euroopa riikides ja üldiselt ajuhäirete kulu inimese kohta on kõrgem Lääne-Euroopas võrreldes EL-i uute riikidega. Andmete

nappuse tõttu on meie kogukulus vaid osaliselt otseseid mittemeditsiinilisi kulusid (näiteks kogukonna hooldus ja mitteametlik hooldus) ning kaudseid kulusid, jättes täiesti välja mittemateriaalsed kulud. Me oleme näiteks näidanud, et dementsuses kulu tõuseb 25%, kui arvestada ka mitteametliku hooldust, ning hulgiskleroosi kulu tõuseb 50%, kui arvestada mittemateriaalseid kulusid.

Diskussioon: Epidemioloogilise ja terviseökonomika andmete nappus paljudes riikides ja teatud ajuhäirete kohta on viinud kuluartiklite ning rahvastiku vanusegruppide konservatiivse sissevõtmiseni. Koos antud uurimuse piirangutega valdavate ajuhäirete kohta saab teha järelduse, et tegelik ajuhäirete majanduslik kulu on märkimisväärselt suurem kui meie hinnatud 386 miljardit eurot, võimalik et vahemikus 500-700 miljardit eurot. Ajuhäired on oluliselt kulukamad kui teised tähtsad meditsiiniharud, nagu näiteks südamehaigused, vähk ja diabeet. Siiski ei vaadelda erinevate ajuhäirete koormust tavaliselt koos, vaid vaadeldakse eraldi igat diagnoosi. Kui koolitused, uuringute rahastamine ja tervishoiu ressursid jaotuksid vastavalt sellele uuele informatsioonile, siis peaks ajuga seotud tegevuste rahastamine tõusma märkimisväärselt. Meie kuluhinnang on hetkel parim võimalik, mida saab Euroopas teha antud majanduslike ja epidemioloogiliste andmete põhjal. Siiski on meie uurimisel hulk puudujääke nii ajuhäirete majanduslike kui epidemioloogiliste näitajate osas Euroopas, seda eriti EL-i uutes riikides. Vajalik oleks süsteemsemaid, tulemuslikumaid, koostööl põhinevaid uurimusi selleks, et õigesti hinnata ajuhäirete kulu Euroopas

Järeldus: Laiaulatusliku kirjanduse ülevaadete põhjal tehtud uurimus annab parima võimaliku hinnangu ajuhäirete kulule Euroopas 2004. aastal. 28 riigis ja 466 miljoni elaniku seas on 127 miljonit inimest, kellel on mingi ajuhäire. Aastane kogukulu oli 386 miljardit eurot (386 000 000 000). Aju-uuringute rahastamine, tervishoiu ressursside jaotumine ning meditsiini koolides õpetamine on proportsionaalselt palju väiksemad. Ajuhäirete suur kulu ja koormus vajab paremat tegevust uuringutes, tervishoius ja õpetamises.